

เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี พ.ศ. 2502 นงลักษณ์ ประเสริฐธรรม วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 4, 5 และ 6 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากนักเรียน 7 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด 760 คน เป็นนักเรียนชาย 383 คน นักเรียนหญิง 377 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชาย หญิง ใช้เวลาว่างในการดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ และฟังวิทยุมากที่สุด รองลงมาคือ การแสวงหาความรู้ และการอ่านหนังสือ นักเรียนหญิงรู้จักใช้เวลาว่างมากกว่านักเรียนชาย แต่ในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปรากฏว่าทั้งชาย หญิง ยังใช้เวลาว่างนี้ไม่มากเท่าที่ควร¹

ในปี พ.ศ. 2505 ประสิทธิ์ ชุมพรเกรียงไกร วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร" โดยออกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนละ 2 ทอง ทองละ 30 คน รวม 12 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 549 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนใช้เวลาว่างดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฟังวิทยุเป็นอันดับแรก สองในสามของนักเรียนชายใช้เวลาว่างแสวงหาความสุข เพลิดเพลิน ส่วนนักเรียนหญิงใช้เวลาเกี่ยวกับการให้บริการและเย็บปักถักร้อยเป็นอันดับสอง สองในสามของนักเรียนชายใช้เวลาว่างในการทำงานหัตถกรรม ส่วนนักเรียนหญิงสนใจช่างไม้ ศิลปะ วาดเขียนและดนตรีมากกว่านักเรียนชาย ในด้านการอ่านหนังสือทั้งชายและหญิง ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ วรรณคดี นวนิยาย ในด้านการกีฬา นักเรียนชายชอบใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬากลาง

---

¹ นงลักษณ์ ประเสริฐธรรม, "การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 4, 5 และ 6 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี," หน้า 8-9 และ 111-116.

แจ่ง นักเรียนหญิงชอบกีฬาในร่ม¹

ในปี พ.ศ. 2506 ได้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาหลายท่าน คือ ละเอียก วิสุทธิแพทย์ ระพี โสมภุทิ พิสมัย ปิเชติการ และฉนเตียร สีนะวัฒน์ โดยใช้แบบสอบถามเดียวกัน ดังนี้

ละเอียก วิสุทธิแพทย์ วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียน ปีการศึกษา 2506 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" โดยใช้ประชากร 574 คน เป็นเพศชาย 269 คน เพศหญิง 305 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนอยู่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือ วัด นักเรียนใช้เวลาตอนเย็นทำงานมากกว่าตอนอื่น ๆ นักเรียนส่วนใหญ่ออกไปเที่ยวนอกบ้านกับเพื่อนเพศเดียวกัน ใช้เวลาอยู่โรงเรียนวันละประมาณ 9 ชั่วโมง ส่วนใหญ่ไม่สนใจเข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้ นักเรียนใช้เวลาว่างในการฟัง เพลง และชอบทำการฝีมือ นักเรียนชายชอบวาดภาพ นักเรียนหญิงช่วยเหลืองานบ้านมากกว่านักเรียนชาย²

ระพี โสมภุทิ วิจัยเรื่อง "การสำรวจใช้เวลาของนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2506 ในจังหวัดพระนคร" โดยใช้ประชากร 615 คน เป็นเพศชาย 310 คน เพศหญิง 305 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนหญิงช่วยทำงานบ้านขณะที่นักเรียนชายช่วยงานประเภทที่ต้องออกกำลังมาก นักเรียนอยู่โรงเรียนวันละประมาณ 7-8 ชั่วโมง และชอบทำการบ้านที่บ้าน นักเรียนชายสนใจกีฬา การออกกำลังกาย การบริหารร่างกาย ส่วนนักเรียนหญิงสนใจการอ่านหนังสืออ่านเล่น คุยกับเพื่อน และช่วยทำงานบ้านมากกว่านักเรียนชาย และนักเรียนทั้งชายและ

¹ ประสิทธิ์ ชุมพรเกรียงไกร, "การสำรวจใช้เวลาว่างของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2505), หน้า 4-7 และ 94-96.

² ละเอียก วิสุทธิแพทย์, "การใช้เวลาว่างของนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียนปีการศึกษา 2506 ในพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506), หน้า 8-9 และ 61-65.

หญิงสนใจ เรื่องการหารายได้พิเศษน้อยมาก¹

พิสมัย ปิณฑิกการ วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2506 ในจังหวัดพระนคร" โดยใช้ประชากร 662 คน เป็นชาย 315 คน หญิง 347 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนมากใช้เวลาช่วยทำงานบ้าน นักเรียนหญิงช่วยทำงานบ้านมากกว่านักเรียนชาย ในคำถามการหารายได้พิเศษนักเรียนไม่ค่อยสนใจ

มณฑิเยร สีนะวัฒน์ วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2506 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด" โดยใช้ประชากร 652 คน เป็นนักเรียนชาย 412 คน เป็นนักเรียนหญิง 320 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชายและหญิงใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกันมากนัก ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับบ้านและในโรงเรียน และใช้เวลาตอนวันละประมาณ 7 ชั่วโมง ส่วนเวลาที่เหลือนอกนั้นใช้สำหรับเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านกับโรงเรียน คุหนังสือ และทำงานส่วนตัวหรือเพื่อผู้อื่น ในวันหยุดนักเรียนใช้เวลาคุหนังสือมากกว่าวันธรรมดา นักเรียนชายคุหนังสือมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิงใช้เวลาหารายได้พิเศษมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนชายสนใจใช้เวลาอ่านหนังสือมากที่สุด นักเรียนหญิงใช้เวลาทำการฝีมือและอาหารเป็นส่วนมาก³

004647

¹ระพี โสมภุคิ, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2506 ในจังหวัดพระนคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506), หน้า 8-9 และ 70-73.

²พิสมัย ปิณฑิกการ, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2506 ในจังหวัดพระนคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506), หน้า 8-9 และ 70-72.

³มณฑิเยร สีนะวัฒน์, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2506 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506), หน้า 9 และ 70-72.

ในปี พ.ศ. 2508 ประทีน สุภาพ วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2507 จังหวัดร้อยเอ็ด" ใช้ประชากรในโรงเรียนราษฎร์ 2 แห่ง และโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่ง รวม 125 คน เป็นนักเรียนชาย 62 คน เป็นนักเรียนหญิง 63 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนหญิงและนักเรียนชายใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกันมากนัก นักเรียนส่วนน้อยมีโอกาสดูทีวีทุกวัน แต่สนใจการฟังข่าววิทยุเป็นอันดับแรก นักเรียนใช้เวลาในการสนทนากับเพื่อนมากที่สุดก่อนที่จะเข้าห้องเรียน นักเรียนไม่ค่อยสนใจในการดูหนังสือ ในการใช้เวลาว่างนักเรียนสนใจการอ่านหนังสือเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นการบริหารร่างกาย และเล่นกีฬาสำหรับนักเรียนชาย ส่วนนักเรียนหญิงใช้เวลาทำครัว การใช้เวลานอกบ้านในวันหยุดนักเรียนกลับบ้านตามอำเภอหรือต่างจังหวัดมากที่สุด นักเรียนชายชอบเล่นและดูกีฬามากกว่านักเรียนหญิง แต่มักสนใจใช้เวลาเล่นที่โรงเรียนมากกว่าที่บ้าน

ในปี พ.ศ. 2511 มีผู้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เวลาว่างของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา 3 ทานคือ

ภทริินทร์ อินทรมานะ วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2510 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี" โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน 5 โรงเรียน เป็นโรงเรียนรัฐบาล 2 โรงเรียน โรงเรียนราษฎร์ 3 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด 300 คน เป็นนักเรียนชาย 120 คน และนักเรียนหญิง 180 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชาย หญิงใช้เวลาไม่แตกต่างกันมากนักและใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่โรงเรียนและบ้าน ใช้เวลานอนวันละประมาณ 7 ชั่วโมง และใช้เวลาก่อนเข้าเรียนคุยกับเพื่อนมากที่สุด หลังโรงเรียนเลิกนักเรียนส่วนใหญ่จะกลับบ้านทันที การใช้เวลาคูหาหนังสือของนักเรียนชาย หญิง ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนหญิงขยันหาหนังสือมากกว่านักเรียนชาย แต่นักเรียนชายสนใจกีฬามากกว่า

---

¹ ประทีน สุภาพ, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2507 จังหวัดร้อยเอ็ด," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508), หน้า 9. และหน้า 63-67.

นักเรียนหญิง นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสืออ่านเจมมาก สรุปลงแล้วทั้งนักเรียนชาย หญิงยังใช้เวลาไม่ค่อยเหมาะสมและยังไม่ได้ประโยชน์จากการใช้เวลาเท่าที่ควร

รัชนา กาญจนะวณิช วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2511" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นละ 80 คน ตอบแบบสอบถาม รวมประชากรทั้งหมด 240 คน เป็นชาย 120 คน หญิง 120 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชาย หญิง มีเวลาว่างเฉลี่ยวันละประมาณ 7-8 ชั่วโมง ใช้เวลาว่างในระหว่างการเรียน พักอยู่กับเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ การทบทวนบทเรียน ทำการบ้านอยู่ในห้องเรียน นอกจากนั้นเขาค้นคว้าในห้องสมุด นักเรียนชายชอบใช้เวลาฝึกซ้อมกีฬามากที่สุด และมากกว่านักเรียนหญิง กิจกรรมที่นักเรียนชอบปฏิบัติก่อนมาโรงเรียนคือ ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ทบทวนบทเรียน และสนใจอ่านหนังสือพิมพ์รองลงมา นักเรียนชายชอบฟังวิทยุมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนส่วนมากจะกลับบ้านทันทีหลังโรงเรียนเลิก นักเรียนหญิงใช้เวลาดูหนังสือมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนชายหญิง สนใจทำงานอดิเรกต่าง ๆ ในเวลาว่าง เช่น เล่นกีฬา ฟังวิทยุ คุโรทัศน์ สละสลึงของเล่นดนตรี นักเรียนชายชอบใช้เวลาเล่นกีฬากลางแจ้งมากที่สุด นักเรียนหญิงใช้เวลาฟังวิทยุและคุโรทัศน์มากกว่าการกีฬา²

¹ ภัทรินทร์ อินทรมานะ, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2510 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511), หน้า 8 และ 56-58.

² รัชนา กาญจนะวณิช, "การสำรวจใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2511," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511), หน้า 7 และ 37-39.

สมคิด คำนานจัตถ์ วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 ปีการศึกษา 2511 จังหวัดราชบุรี" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 ในโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่ง และโรงเรียนราษฎร์ 2 แห่ง ใช้ประชากร 120 คน เป็นนักเรียนชาย 61 คน นักเรียนหญิง 59 คน ผลของการวิจัย พบว่า ในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนหญิงและชายใช้เวลาว่างไม่ต่างกันมากนัก ใช้เวลาอยู่โรงเรียนวันละ 6 ชั่วโมง 56 นาที ใช้เวลาเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียนวันละ 40 นาที นักเรียนชายอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนหญิงทำการบ้านและทบทวนบทเรียนมากกว่านักเรียนชาย ก่อนเข้าห้องเรียนนักเรียนส่วนใหญ่จะใช้เวลาพูดคุยกันมากที่สุด รองลงมาคือ การทำการบ้าน มีเฉพาะนักเรียนชายเท่านั้นที่ใช้เวลาตอนเช้ารับประทานอาหารเช้าที่โรงเรียน นักเรียนชาย หญิง ไม่ค่อยคุยหนังสืออย่างจริงจัง คือ เฉลี่ยวันละประมาณ 34 นาที นักเรียนหญิงใช้เวลาชงงานบ้านมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนชาย หญิงสนใจการฟังเพลงมากที่สุด งานอดิเรกที่สนใจมากที่สุด คือ การอ่านหนังสือ รองลงมา นักเรียนชายสนใจการเล่นกีฬา ฟังดนตรี ศึกษาศาสตร์ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจการทำครัว เย็บปัก การบริหารร่างกาย และการวาดภาพ การใช้เวลานอกบ้านในวันหยุด นักเรียนไม่ค่อยไปคอกนอกบ้านบ่อยนัก นักเรียนชายชอบออกนอกบ้านมากกว่านักเรียนหญิง สรุปแล้ว นักเรียนชาย หญิง ใช้เวลาในคานการศึกษาและสนใจในคานักพักผ่อนอย่างมาก

ใน พ.ศ. 2514 มัทรี จันทระอ้อ วิจัยเรื่อง "การใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมแบบประสม ปีการศึกษา 2514 ในจังหวัดพระนคร" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักเรียนชาย หญิง ชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ชั้นละ 70 คน รวมเป็นประชากรทั้งหมด 210 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชาย หญิง ใช้เวลาไม่แตกต่างกันมากนัก

¹ สมคิด คำนานจัตถ์, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2511 จังหวัดราชบุรี," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511) หน้า 9 และ 60-61.

ส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่ที่บ้าน ใช้เวลาวันหยุดประมาณ 7-8 ชั่วโมง อยู่โรงเรียนวันละ 8 ชั่วโมง รวมเวลาเรียนควบ การใช้เวลาว่างที่โรงเรียนนักเรียนพูดคุยหยอกล้อกับเพื่อนมากที่สุด นักเรียนส่วนมากกลับบ้านทันทีหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว งานอดิเรกในเวลาว่าง นักเรียนชายชอบดูโทรทัศน์ ร้องลงมากคือฟังเพลงหรือร้องเพลง อ่านหนังสือ เล่นกีฬา นักเรียนหญิงสนใจฟังเพลง ร้องลงมากคือ ดูโทรทัศน์ สรุปลักษณะนักเรียนชาย หญิง ยังใช้เวลาไม่ค่อยเหมาะสม และยังไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้เวลาว่างเท่าที่ควร และนักเรียนหญิงยังสนใจงานที่ว่างน้อยมาก¹

ในปีเดียวกัน นงนุช ศรีรัตนการ วิจัยเรื่อง "การใช้เวลาว่างของนักศึกษาในหอพัก เอกชน ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2514" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังหอพักต่าง ๆ ของเอกชนทั้งหอพักชายและหญิง ประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นที่สูงกว่า ม.ศ. 3 ขึ้นไป จำนวน 500 คน เป็นชาย 200 คน หญิง 300 คน ผลของการวิจัย พบว่า นักเรียนหญิงส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังจากกลับจากสถานศึกษาของหนังสือหรือทำการบ้าน ในเวลาว่างตอนเช้าที่หอพัก นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการรับประทานอาหารเช้า เวลาว่างที่สถานศึกษาใช้ไปในการสนทนา เป็นส่วนใหญ่ ร้องลงมากคือ การเข้าห้องสมุด เวลาว่างในตอนเย็นหลังจากกลับจากสถานศึกษา นักศึกษาหญิงมีเวลาว่างสูงมากและสูงกว่านักเรียนชายและใช้ไปในการอ่านตำราและทำการบ้านเป็นส่วนใหญ่ ร้องลงมากนักศึกษายชายใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา ส่วนนักศึกษาหญิงใช้เวลาในการสนทนา การใช้เวลาในวันหยุดใช้ในการช้อปปิ้งเสื้อผ้าเป็นส่วนใหญ่ ร้องลงมากคือ พบเพื่อนตำราและทำการบ้าน การทัศนจร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นอัตราส่วนน้อยที่สุด นักเรียนชาย หญิง ใช้เวลาในการสนทนามากที่สุด ร้องลงมากนักเรียนชายใช้ในการเที่ยวเตร่ งานอดิเรกนักศึกษายส่วนใหญ่ใช้เวลาอ่านหนังสือ นักศึกษาหญิงใช้เวลาสนทนา ร้องลงมากนักศึกษายชายใช้เวลาเล่นกีฬา ส่วนนักศึกษาหญิง

¹ มีตรี จันทระออด, "การใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมแบบประสม ปีการศึกษา 2514 ในจังหวัดพระนคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514), หน้า 8 และ 31-33.

คู่มือทัศน พังวิทย์¹

ในปีเดียวกัน พูนศิริ เจริญพันธ์ วิจัยเรื่อง "ความสนใจของนักเรียนสตรีศรีสุริโยทัยที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร" ใช้แบบสอบถามส่งไปยังประชากร จำนวน 400 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม 390 คน เป็นนักเรียนชั้น ม.ศ. 1-5 และเป็นหญิงทั้งหมด ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า ควรให้อาจารย์และนักเรียนร่วมกันดำเนินงานการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้อาจารย์เป็นผู้แนะนำและให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง นักเรียนเห็นประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การเรียนดีขึ้น รวมมือกับผู้อื่นดีขึ้น เกิดความสนุกสนาน และมีโอกาสแสดงความสามารถพิเศษออกมา ปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคือ นักเรียนไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควรและไม่ใ้มีตารางแผนโครงการรวมทั้งระเบียบข้อบังคับที่แน่นอน และมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงขอบกพร่องต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมของชุมนุมคือ ความร่วมมือจากอาจารย์ ความร่วมมือจากสมาชิก วิธีดำเนินงานของคณะกรรมการ เวลา การเงิน และสถานที่²

ในปี พ.ศ. 2516 บัณฑิต ศักดิ์ภาณี วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้น ม.ศ. 6 แผนกบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการพระนคร 2516" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักเรียนจำนวน 100 คน ชาย 50 คน หญิง 50 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้

¹ นงนุช ศรีรัตนการ, "การใช้เวลาว่างของนักศึกษาในหอพักเอกชนในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2514" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514), หน้า 5, 14 และ 50-53.

² พูนศิริ เจริญพันธ์, "ความสนใจของนักเรียนสตรีศรีสุริโยทัยที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514), หน้า 4, 16 และ 37-39.

เวลาว่างตอนเช้าก่อนไปวิทยาลัยอ่านหนังสือพิมพ์และทำการบ้าน การใช้เวลาว่างที่บ้าน นักเรียนส่วนมากทบทวนวิชาที่เรียนและสนทนากับสมาชิกในครอบครัว การใช้เวลาในวันหยุดส่วนมากจะไปเที่ยว รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์และภาพยนตร์ นักเรียนส่วนใหญ่ช่วยบิดามารดาทำงานบ้าน นักเรียนมีข้อเสนอแนะให้ส่งเสริมการกีฬาให้มากที่สุด สรุปคือ นักเรียนส่วนมากใช้เวลาในด้านการศึกษาน้อยมาก เป็นการใช้เวลาที่ไม่ได้รับประโยชน์และไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

ในปี พ.ศ. 2517 ผศ.ดร. พุทธิศกล วิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนกรุงเทพมหานครคริสเตียนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2517" โดยได้ลงแบบสอบถามไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ประชากรที่ใช้เป็นชายทั้งหมด จำนวน 270 คน เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 210 คน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 60 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดามารดา รองลงมาคือ โรงเรียนประจำ นักเรียนส่วนมากรับประทานอาหารที่บ้านและไม่ค่อยช่วยทำงานบ้านเลย เพราะครอบครัวมีฐานะดี ในการใช้เวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่พูดคุยหยอกล้อกับเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ รับประทานอาหารและชม เทพยนตร์หรือทำการบ้าน ในตอนเย็นนักเรียนส่วนใหญ่มักกลับบ้านทันที นักเรียนใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนวันละ 7-8 ชั่วโมง นักเรียนใช้เวลาในการดูหนังสือ น้อยมาก งานที่นักเรียนทำประจำในวันหยุดคือการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุมากที่สุด รองลงมาคือ ทำการบ้าน ดูภาพยนตร์ จะเห็นว่านักเรียนยังให้ความสนใจด้านกีฬา น้อยมาก และยังใช้เวลาว่างไม่เหมาะสมและไม่เกิดประโยชน์แก่ตนเองมากนัก

¹ บัณฑิต ศักดิ์ภานี, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการพระนคร 2516," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า 14-15 และ 31-34.

² ผศ.ดร. พุทธิศกล, "การสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2517," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 9-10 และ 35-38.

ในปีเดียวกัน วรณี สุวรรณสว่าง วิจัยเรื่อง "การใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสมถวิลราชดำริ" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 348 คน เป็นหญิงทั้งหมด ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนมากไม่คงช่วยครอบครัวทำงานบ้านก่อนมาโรงเรียน และใช้เวลาพูดคุยกับเพื่อนมากที่สุดก่อนเขารับเรียนและตอนพักกลางวัน หลังเลิกเรียนแล้วส่วนมากกลับบ้านทันที ใช้เวลาดูหนังสือในแต่ละวันน้อย และในวันหยุดจะใช้เวลาดูโทรทัศน์มากที่สุด สรุปได้ว่า นักเรียนยังใช้เวลาว่างไม่ถูกและยังไม่ให้ความสนใจทางการกีฬา

พ.ศ. 2518 ทศนียา มากวิริยะ วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานอดิเรกของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518" ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 300 คน เป็นชาย 150 คน หญิง 150 คน จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ รวม 7 แห่ง ประชากรมีอายุระหว่าง 12-17 ปี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ผลการวิจัย พบว่า งานอดิเรกที่วัยรุ่นชาย หญิง สนใจมากที่สุดคือกีฬา รองลงมาคือเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ประเภทกีฬาที่สนใจ วัยรุ่นหญิงสนใจว่ายน้ำเป็นอันดับแรก รองลงมาคือกีฬากลางแจ้ง เกมสและกีฬาในร่ม ตามลำดับ ส่วนวัยรุ่นชายสนใจว่ายน้ำเป็นอันดับแรกเหมือนกัน รองลงมาคือกีฬากลางแจ้งและกีฬาในร่ม วัยรุ่นหญิงสนใจปลูกดอกไม้เป็นส่วนใหญ่ ส่วนวัยรุ่นชายสนใจปลูกดอกไม้และไม่ประทับใจ ประเภทของสัตว์เลี้ยง วัยรุ่นชาย หญิง สนใจเลี้ยงสัตว์เลี้ยง ในเรื่องการสะสม วัยรุ่นหญิงสนใจการสะสมเครื่องประดับสิ่งสวยงาม รองลงมาคือสะสมของเก่าและสนใจงานอดิเรกประเภทศิลป์คือ คนตรีและละคร ส่วนวัยรุ่นชายสนใจเรื่อง เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า อุปกรณ์ที่ทำให้ไม่สามารถทำงานอดิเรกตามชอบได้ วัยรุ่นหญิงคือเวลา รองลงมาคือสถานที่และการเงิน วัยรุ่นชายคือเงิน รองลงมาคือเวลาและสถานที่ ทั้งวัยรุ่น ชาย หญิง เห็นคุณค่างาน

---

1 วรณี สุวรรณสว่าง, "การใช้เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสมถวิลราชดำริ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517), หน้า 9 และ 42-44.

อดิเรกามีประโยชน์ ให้ความรู้และประสบการณ์ดีขึ้น และยังให้ความสนุกเพลิดเพลิน¹

ในปี พ.ศ. 2519 เสาวณี สุขตระกูล เวศ วิจัยเรื่อง "การใช้เวลาว่างของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิมุกตอารามพิทยากร พ.ศ. 2519" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ชั้น ๆ ละ 50 คน รวมเป็นประชากร 150 คน เป็นชาย 70 คน หญิง 80 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนมากใช้เวลาว่างในการฟังวิทยุ นักเรียนชายใช้เวลาว่างหลังอาหารเย็นไม่แตกต่างกันคือ ดูโทรทัศน์ ทบทวนบทเรียน การใช้เวลาว่างในโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการพูดคุยกับเพื่อน นักเรียนชายใช้เวลาฝึกซ้อมกีฬามากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างเข้าร่วมชุมนุมต่าง ๆ ของโรงเรียน การใช้เวลานอกบ้านไม่แตกต่างกัน สรุปแล้ว นักเรียนยังใช้เวลาไม่เหมาะสมนัก

ในปีเดียวกันนี้ กัลยา ประสพสุข วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการใช้บริการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2519" โดยมุ่งจะศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการใช้บริการของศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ จำนวน 180 คน และเป็นสมาชิกของศูนย์เยาวชน 18 ศูนย์ ศูนย์ละ 10 คน เป็นชายและหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า เยาวชนส่วนมากอายุ 12-15 ปี จุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมศูนย์คือ ต้องการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม กิจกรรมที่เยาวชนชายส่วนใหญ่สนใจเป็นอันดับหนึ่งคือ ฟุตบอล รองลงมาคือ การขี่มอเตอร์ไซด์ เยาวชนหญิงส่วนใหญ่สนใจนาฏศิลป์ คณิต

¹ ทัศนียา มากวิริยะ, "ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานอดิเรกของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 11-12 และ 40-46.

² เสาวณี สุขตระกูล เวศ, "การใช้เวลาว่างของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวิมุกตอารามพิทยากร พ.ศ. 2519," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 8 และ 39-42.

เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ พลศึกษา ปัญหาที่เยาวชนส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขคือ ปัญหาค่านิยมที่ผิดไป คุณภาพไม่มาตรฐาน รองลงมาคือ อาคารสถานที่ แสดงให้เห็นว่า เยาวชนส่วนใหญ่นิยมใช้บริการของศูนย์เยาวชน เพื่อหาความรู้และความสนุกเพลิดเพลินเป็นสำคัญ และกิจกรรมพลศึกษามีบทบาทสำคัญมากต่อเยาวชนทั้งชายและหญิง

ในปี ค.ศ. 1959 (พ.ศ. 2502) ฮัมฟรี (Humphery) ทำการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรวมกิจกรรมนอกโรงเรียนกับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชาย หญิง จำนวน 600 คน รวมทั้งผู้ปกครองและเจ้าของโรงเรียนด้วย นักเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับ 5 จาก 8 โรงเรียน ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจเท่าเทียมกัน ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล ส่วนกิจกรรมนอกโรงเรียนกำหนดไว้ 12 ชนิดคือ กิจกรรมด้านสังคม ทำงานบ้าน ร้องเพลง ทำงานนอกบ้าน งานฝีมือ การท่องเที่ยว ศิลปะการอ่าน ศาสนา คุุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และงานอดิเรกอื่น ๆ ผลการวิจัย ปรากฏว่า ผู้ปกครองส่วนมากเห็นว่า เด็กของตนมีความสนใจในกิจกรรมนอกโรงเรียนมาก และเด็กชายชอบรวมกลุ่มมากกว่าเด็กหญิง เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนมักใช้เวลาในการทำงานเพื่อครอบครัวหรือตนเองมากกว่าเด็กที่มีฐานะร่ำรวย เด็กที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการร่วมทำกิจกรรมนอกโรงเรียนค่อนข้างสูงมาก เช่น การอ่านหนังสือ ศิลปะ และสังคม ในขณะที่เดียวกันเด็กที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำก็ใช้เวลาในการร่วมกิจกรรมเหมือนกัน แต่เป็นกิจกรรมในการดูโทรทัศน์ ร้องเพลง และการเล่นเกมส์ต่าง ๆ สรุปได้ว่า เด็กที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงส่วนใหญ่มาจากพวกที่มีฐานะปานกลาง และสูงมากกว่าพวกที่มีฐานะต่ำ แต่ไม่ค่อยมีความแตกต่าง ระหว่าง เด็กชายและเด็กหญิง ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมนอก

¹ กัลยา ประสพสุข, "ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการใช้บริการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2519" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 18-19 และ 52-55.

โรงเรียนกับสัมฤทธิผลทางการเรียน และกิจกรรมนอกโรงเรียนที่เด็กใช้เวลามากกว่า
ปกติ คือ การดูโทรทัศน์¹

ในปีค.ศ. 1960 (พ.ศ. 2503) แอนเดอร์สัน (Anderson) ได้ทำการศึกษา
วิจัยเรื่องการใช้เวลาว่าง รายงานการวิจัยนี้พบว่า คนที่มีอาชีพรับจ้างที่อายุเกิน 65 ปี
ไปแล้ว คือ หมายความว่าออกจากงานแล้ว จะทำกิจกรรมในเวลาว่างที่มีความหมายเกี่ยว
ข้องกับขอบเขตที่กว้างขวางและลึกถึงยิ่งขึ้น²

ในปีค.ศ. 1962 (พ.ศ. 2505) ได้มีการสำรวจเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างในสหรัฐ
อเมริกาและอังกฤษ พบว่า คนทั่วไปไปยอมรับความสนใจและความร่วมมือกันเกี่ยวกับการใช้
กิจกรรมในเวลาว่างทั้งหลาย โดยเฉพาะทางศิลปะและวัฒนธรรม ว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ
การใช้เวลาในการศึกษาทั้งหมด³

ระดับการศึกษาไม่ได้ช่วยทำให้โอกาสของการมีส่วนร่วมในเวลาว่างมากขึ้น จากการ
สำรวจในปี ค.ศ. 1967 (พ.ศ. 2510) ของอังกฤษ พบว่า 25% ของผู้มีรายได้สูงและ
ผู้มีการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยใช้กิจกรรมการว่ายน้ำเป็นหนึ่งในกิจกรรมการใช้เวลาว่าง
ประเภทต่างๆ แต่คนที่ระดับการศึกษาต่ำกว่านั้นมีเพียง 5-10% เท่านั้นที่ใช้เวลาว่างด้วยการว่ายน้ำ
นำ และ จากการสำรวจระดับชาติในปีเดียวกันด้วยการสัมภาษณ์ชาวอังกฤษพบว่า 59% ของผู้ที่เคย⁴

¹ Robert D. Humphery, " The Relationship of Participation in out-of School Activities to School Achievement," (Thesis Abstract, Series No. 11., School of Education, Indiana University, 1960), pp. 125-131.

² Edwin J. Stanley and Norman P. Miller, Leisure and the Quality of Life, p. 39.

³ Geoffrey Godbey and Stanley Parker, Leisure Studies and Services : An Overview, p.43.

⁴ Ibid., p.43.

ไปอยู่ค่ายพักแรมกับสมาชิกในครอบครัวมาแล้ว ใ้กิจกรรมการว่ายน้ำและการเดินทางไกล เป็นกิจกรรมสำหรับครอบครัวเท่าๆกับการ เอนเทนนิสและการตกปลา นอกจากนี้ การขับรถ และการดูโทรทัศน์ก็มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาว่างของสมาชิกในครอบครัวเช่นเดียวกัน ฉะนั้น ทั้งกิจกรรมกลางแจ้งและกิจกรรมในร่มต่างก็เป็นกิจกรรมสำคัญของครอบครัว ในปีเดียวกัน เวสต์ และเมอร์เรียม (West and Merriam) ทำวิจัยพบว่า กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมี อิทธิพลต่อความสัมพันธ์กันของสมาชิกในครอบครัว และยังช่วยรักษาและเพิ่มพูนความสัมพันธ์ให้ คียิ่งขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกในครอบครัวที่ยังอยู่ในวัยเยาว์ และในปีเดียวกันนี้ การ ศึกษาวิจัยของอีปุนพบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่งแยกความสำคัญของการทำงานออกมาจากการใช้ เวลาว่างในขณะที่ประชาชน 1 ใน 3 ให้ความสำคัญของการทำงานกับการใช้เวลาว่างเท่าเทียม กัน²

ในปี ค.ศ. 1969 (พ.ศ. 2512) ได้มีการสำรวจวิจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การว่ายน้ำ การดูภาพยนตร์ การตกปลา และการปีนคิดเป็น กิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากสมาชิกในครอบครัวอเมริกันเป็นจำนวนมาก การเล่นเกมสกีใช้ ลูกบอลและการล่าสัตว์เป็นกิจกรรมสำหรับพ่อและลูกชาย ในขณะที่แม่และลูกสาวชอบไปช้อปปิ้ง หรือทำครัวด้วยกัน³ และในปีเดียวกัน นี้มีการวิจัยในอังกฤษพบว่า " คนงานที่ฐานะดี" (affluent worker) ได้พัฒนารูปแบบของชีวิตและการใช้เวลาว่างเป็นส่วนนี้

1

Geoffrey Godbey and Stanley Parker , Leisure Studies and Services : An Overview, p. 81.

2

Ibid., p. 30.

3

Ibid., p. 82.

(primatized) ซึ่งลักษณะแบบนี้เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่ท่องเที่ยวของกับบ้านและครอบครัว และยังพบอีกว่า 62% ของกิจกรรมที่ใช้ในเวลาว่างสุดสัปดาห์ของคนงานและภรรยาจะเข้าไปในขณะอยู่ในบ้านของตนเอง รายงานการวิจัยอื่นๆ ของอังกฤษที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในเวลาว่างพบว่า ในคนชั้นกลางระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดจะแตกต่างกัน ผู้จัดการและนายจ้างบางคนกล่าวว่า "ทำงานมาเป็นเวลานานแล้วก็ควรใช้เวลาว่างให้ที่สุดด้วยการท่องเที่ยว และไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นการใช้เวลาว่างกับครอบครัวเพียงอย่างเดียว แต่ควรจะไปกับการเข้าร่วมสมาคมธุรกิจอื่นๆ" ¹

ในปี ค.ศ. 1971 (พ.ศ. 2514) ชาสเฟออร์และอาร์เมอร์ (Schafer and Armer) ได้ออกแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างไปยังเด็กชายจำนวน 585 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มิดเวสเทิร์น (Midwestern) ประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 2 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬาแล้วดีกว่านักเรียนที่ไม่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และมีนักเรียนส่วนน้อยที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการเรียนแล้วไม่ตอบแบบสอบถาม แต่ก็แสดงว่าเขาได้รับประโยชน์จากการเข้ามีส่วนร่วมในการเล่นกีฬามากที่สุด ² และในปีเดียวกันนี้มีการศึกษาเรื่องการทำงานกับการใช้เวลาว่างพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นความสำคัญของการทำงานกับการใช้เวลาว่างเท่ากันสูงถึง 89% ซึ่งสรุปได้ว่า ทั้งประเภทของงานและประเภทของวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการใช้เวลาว่างในชีวิตประจำวัน ³

1

Geoffrey Godbey and Stanley Parker, Leisure Studies and Services : An Overview, p. 84.

2

Ibid., pp.42-43.

3

Ibid., p. 31.

ในปี ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) เจริ (Jary) ได้สำรวจในโรงเรียน
 ราษฎร ซึ่งเป็นโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ในอังกฤษ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการใช้กิจกรรม
 ในเวลาว่างเป็นศูนย์กลางของการพบปะสังสรรค์กัน ส่วนวิธีการสอนโดยไม่มีแบบแผน การ
 มีส่วนร่วมในห้องเรียนอย่างเต็มที่ และระยะเวลาในการอภิปรายที่นานกว่าปกติ เป็น
 ลักษณะสำคัญที่สุดของการเรียนการสอนในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่¹

ในปี ค.ศ. 1974 (พ.ศ. 2517) จังเกอร์ แอนเดอร์สัน และมิลเลอร์
 (Juncker, Anderson, and Miller) แห่งมหาวิทยาลัยมินนิโซต้า (Minisota
 University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้สำรวจเกี่ยวกับชุมนุมกีฬาที่คนนิยมในอเมริกา
 และแคนาดา โดยส่งแบบสอบถามไปยังสถาบันต่างๆ มากกว่า 2000 แห่ง ผลการศึกษา
 สรุปได้ว่า ในอเมริกาเห็นว่ามีชุมนุมกีฬามากถึงหมื่นๆชุมนุม เพราะเขาเชื่อว่าชุมนุมกีฬา
 " เป็นกลุ่มบุคคลที่รวมกันขึ้นด้วยจุดมุ่งหมายอันเดียวกันคือ เพื่อขยายและส่งเสริมความสนใจ
 ในการเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมอื่นๆ " และกีฬาที่ได้รับความนิยมมากที่สุด
 คือ ฟุตบอล คาราเต้ แล่นเรือ สกี ยูโด ชนดาบ ยิมนาสติก และรักบี้²

---

¹ Geoffrey Godbey and Stanley Parker , Leisure Studies and Services: An Overview, p. 49.

² Viola K. Kliendienst and Arthur Weston, The Recreational Sports Program : School, Colleges, and Communities, p. 65 .